

FAKTA

Sikkerhet rundt bruk av eksplosiver

Desember 2020

Vaktposter

– viktig for en sikker gjennomføring av sprengning

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap registrer en generell nedgang i antall alvorlige personskader i forbindelse med sprengningsarbeider, men ser at det fortsatt er for mange nesten-ulykker som fort kunne ha ført til alvorlige personskader og død. Ofte er det bare tilfeldigheter som gjør at det ikke skjer alvorlige skader. Kontinuerlig fokus på sikkerhet i alle ledd ved gjennomføring av sprengning er viktig for å forebygge de farene sprengningsarbeidet representerer.

DSB har sett flere hendelser hvor personkjøretøy kommer inn på bygge- og anleggsplassen etter at veien inn er sperret og sirenen har begynt å varsle.

Farer

Vi har registrert både personskader, materielle skader og nesten-ulykker som følge av for dårlig posteplan, eller av at planen ikke følges. De vanligste utfordringene som går igjen er:

- For få vaktposter tilgjengelig for å kunne sperre av området
- Vaktpostene bør stå utenfor det farlige område
- Mangel på kontroll av at området er tomt for personer på innsiden av farlig område
- Vaktpostene er ikke plassert i henhold til posteplanen
- Mangel på åpent samband
- Usikkerhet om når salva går
- Antakelser om hvor vaktpostene står
- Bergsprengeren har ikke sikret seg tilbakemelding fra alle vaktpostene før salva skytes

Dette skal du huske på

Husk at planleggingen av sprengningsarbeidet skal bidra til å ivareta sikkerhet ved bruk av eksplosiver. Viktige elementer er følgende:

- Det skal planlegges hvor postene skal stå
- Postene skal stå i henhold til planen
- Postene skal stå i åpen radio- eller telefonkontakt med bergsprenger og hverandre
- Vaktpostene skal ha fått tilstrekkelig opplæring slik at de vet hvilke oppgaver de har og hvordan de skal reagere dersom det skjer noe uforutsett

Hva sier regelverket?

Forskrift av 15. juni 2017 nr. 844 om sivil håndtering av eksplosjonsfarlige stoffer (eksplosivforskriften) § 83. Virksomhet som utfører bergsprengningsarbeid og § 90 andre ledd Informasjon og varsling. Veiledning til kapittel 10 om bergsprengning med utfyllende tekst om informasjon og varsling.

